

Høringsvar til EU-meddelelsen "Et globalt partnerskab for fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling efter 2015"

Globalt Fokusⁱ og 92-gruppenⁱⁱ mener, at meddelelsen er et godt udgangspunkt for EU's diskussion af implementeringsmidler i forbindelse med FN-forhandlingerne om en post-2015 ramme og udviklingsfinansiering. Særligt finder vi det positivt, at meddelelsen har et stærkt fokus på politik-kohærens for udvikling og vi opfordrer Danmark til at arbejde aktivt for, at dette princip kommer til at stå tilsvarende stærkt i rådskonklusionerne på EU-meddelelsen og i FN-forhandlingerne om udviklingsfinansiering og implementeringsmidler. Vi finder det desuden positivt, at meddelelsen nævner det vigtige i at integrere de tre dimensioner af bæredygtig udvikling (miljø, social, økonomisk) i forbindelse med et nyt post-2015 rammeværk. Dog mener vi, at essentielle elementer forekommer uklare eller helt mangler i meddelelsen. Generelt finder vi det bekymrende, at titlen på dokumentet ikke refererer til tidligere beslutninger og forpligtigelser aftalt i udviklingsfinansieringsprocessen, særligt i Monterrey og Doha. Desuden indeholder titlen på meddelelsen hverken reference til udviklingsfinansiering eller implementeringsmidler, selv om meddelelsen er udgangspunktet for EU's position på begge. I stedet bliver "globalt partnerskab" det centrale koncept, hvilket kan virke bekymrende, da konceptet hverken er fuldt etableret eller defineret i meddelelsen.

Specifikke kommentarer og anbefalinger

Vi har følgende specifikke kommentarer og anbefalinger som vi mener, at Danmark skal løfte ind i forhandlingerne om EU's position på implementeringsmidler og i FN-forhandlingerne om udviklingsfinansiering og den nye post-2015 ramme:

Skat

Vi bifalder meddelelsens fokus på en generel styrkelse af skattesystemer og kapacitetsopbyggelse af skatteadministrationer, hvor større gennemsigtighed og et internationalt samarbejde om bekæmpelsen af illegale kapitalstrømme og skattesnyd indgår.

Manglende elementer og anbefalinger

- Det er problematisk, at meddelelsen ikke forholder sig til, at den primære udarbejdelse af internationale skatteprincipper og -standarder bliver udført i OECD, hvor udviklingslandene ikke er repræsenteret. Det medfører, at udviklingslandene enten ekskluderes fra samarbejdet, eller at der ikke tages højde for deres særlige behov på området. I den forbindelse mener vi, at EU skal støtte etableringen af et mellemstatsligt organ om internationalt samarbejde på skatteområdet, hvor udviklingslandene er inkluderet i udformning og implementering af skattestandarder, der på linje med Ban Ki-moons anbefalinger, så vidt muligt bør ligge i FN.
- Det er bekymrende, at progressive skattesystemer ikke er inkluderet i meddelelsen. En opbygning af progressive skattesystemer, hvor de bredeste skuldre løfter den tungeste byrde vil medføre en indsamling og fordeling af ressourcer, som i højere grad tilgodeser de fattigste befolkningsgrupper.

Den private sektor

Vi støtter op om meddelelsens anerkendelse af den private sektors vigtige rolle i udviklingsarbejde, og denne sektors potentiale for at bidrage endnu mere til fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. Det er positivt at få privatsektoren endnu mere involveret i at bidrage til en transformation mod en bæredygtig udvikling, samt at statens regulerende rolle bliver fremhævet flere steder.

Endvidere bifalder vi understregelsen af behovet for, at den private sektor analyserer virkningen af dens aktiviteter, samt lever op til internationalt anerkendte principper og retningslinjer, herunder FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP).

Manglende elementer og anbefalinger

- Vi finder det yderst problematisk, at meddelelsen refererer til en stigende tendens af "blending" af private og offentlige midler, såsom udviklingsbistand, uden at forholde sig til de problematikker, der er forbundet hermed. Der er stadig en tendens til, at blending af midler ikke når ud til de mindst udviklede lande, og er forbundet med ugennemsigtighed. Vi mener derfor, at EU skal fastslå, at alle udviklingsaktører, inklusiv den private sektor, i forbindelse med blending af offentlige og private midler skal leve op til lige krav om monitorering, ansvarlighed og gennemsigtighed, samt sikre at projekter harmonerer med nationale prioriteter og understøtter nationalt ejerskab og kapaciteter.
- Det er bekymrende, at meddelelsen ikke medtager de potentielle faldgruber ved offentlige og private partnerskaber. Vi anbefaler derfor, at EU inkluderer evalueringsmekanismer af partnerskaberne ud fra kriterier om effekt på bæredygtig udvikling, fattigdomsorientering og reduktion af ulighed.
- Vi finder det problematisk, at meddelelsen fokuserer på rammebetingelser for den private sektor uden at medtage nødvendige safeguards, og uden at kvalificere hvad rammebetingelserne indebærer. EU må arbejde for at sikre, at der er helt klare rammebetingelser og accountability mekanismer for den private sektor både ift. menneskerettigheder, miljø og økonomisk samt social udvikling.
- Mens vi finder det positivt, at meddelelsen erkender, at visse sektorer såsom landbrug, har en særlig stærk multiplikatoreffekt i udviklingslandene, er det problematisk, at der, foruden henvisning til minimumsstandarder og retningslinjer for menneskerettigheder og miljø kun er lidt fokus på, hvorfor og hvordan grundlæggende menneskerettigheder, herunder retten til mad i forhold til landbrug, kan efterleves bedre i forbindelse med forretningsaktiviteter.

Udviklingsbistand (ODA)

Vi bifalder, at meddelelsen slår fast, at de udviklede lande skal genbekræfte forpligtelsen på at give 0.7% af BNI til ODA og at der skal fastsætte tidsplaner for, hvordan landene opfylder bistandsforpligtelsen. Desuden støtter vi op om meddelelsens opfordringen til at respektere FN-målet om at mindst 0,15 % af BNI skal gives til de mindst udviklede lande.

Manglende elementer og anbefalinger

- Vi er bekymrede over, at det i meddelelsen ikke står tydeligt, at udviklingsbistand ikke må blandes sammen med den officielle klimafinansiering, da et øget fokus på klima derved kan føre til en reduktion i udviklingsbistanden. Klimafinansiering skal være ny og additionel i forhold til udviklingsbistanden.

Ulighed og menneskerettigheder

Vi støtter meddelelsens fokus på en menneskerettighedsbaseret tilgang til udvikling, især i forbindelse med de globale partnerskaber.

Manglende elementer og anbefalinger

- Vi er bekymrede over, at meddelelsen kun nævner ulighed en enkelt gang på trods af et gennemgående fokus på ulighed og ikke-diskriminering er en afgørende faktor for at post-2015 rammen bliver en succes.

ⁱ Globalt Fokus er en platform for 73 danske civilsamfundsorganisationer, som arbejder med international udvikling, miljø og humanitært arbejde. DanWatch er medlem af Globalt Fokus, men er i dette tilfælde ikke medunderskrivere på denne henvendelse.

ⁱⁱ 92-gruppen er i denne sag tegnet af: Afrika Kontakt, Amnesty, Care Danmark, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Greenpeace, IBIS, IWGIA, Kvindernes U-landsudvalg, Mellempøkeligt Samvirke, Sex&Samfund, U-landsforeningen Svalerne, Vedvarende Energi, Verdens Skove, WWF Verdensnaturfonden, Dansk Røde Kors.